

حقوق سیاسی مردم در اعمال نظارت بر حاکمیت، با توجه به حق تعیین سرنوشت

سید اشرف مجیدی

دانش آموخته کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی، واحد علوم و تحقیقات

چکیده:

حقوق سیاسی بخشی از حقوق بشر است که به حقوق انسان‌ها در حوزه سیاست می‌پردازد و اموری از قبیل حق تعیین سرنوشت و مقدرات سیاسی و حق آزادی‌های سیاسی را شامل می‌شود که مغفول مانده، با توجه به این که حق تعیین سرنوشت و مقدرات سیاسی مهمترین تأثیر در حقوق سیاسی دارد، تصرف و دخالت در حوزه عمومی بدون رضایت و اذن مردم مجاز نیست؛ بنابراین در نظام مردم سالاری معیار بهرمندی از حقوق عمومی رضایت اکثریت مردم با مشارکت فعال در سرنوشت حقوق سیاسی خویش می‌باشد؛ که عبارتند از حق تعیین سرنوشت، شرکت مردم در انتخابات و همه‌پرسی، شرکت در تصمیم‌گیری‌ها، دسترسی شهروندان به مناصب دولتی، انتقاد و اعتراض و... هدف از این پژوهش بیان میزان مشارکت سیاسی مردم در تصمیم‌گیری‌ها با توجه به پارامترهای از قبیل عوامل اقتصادی و اجتماعی، ایدئولوژیکی، ساختاری، تاریخی و عوامل فرهنگی و سیاسی، هم‌چنین با کثرت دیدگاه‌ها در مورد حقوق و مشارکت سیاسی توسط سیاسیون. با استفاده از روش توصیفی و تحلیلی به این نتیجه می‌رسیم که حقوق سیاسی، بخشی از حقوق بشر است که به حقوق انسان‌ها در حوزه سیاست می‌پردازد، و اموری از قبیل حق تعیین سرنوشت و مقدرات سیاسی و حق آزادی‌های سیاسی را شامل می‌شود. پیشنهاد می‌گردد که به آثار مثبت ناشی از حق تعیین سرنوشت در حاکمیت، توجه ویژه شود. اصل حق تعیین سرنوشت و احقاق حقوق اولیه مردم، در حاکمیت به عنوان مبنای اساسی زیر ساخت‌های حقوق شهروندی به شمار آید. **واژگان کلیدی:** حقوق سیاسی، مشارکت سیاسی، حاکمیت، زمداران، ثبات سیاسی حق تعیین سرنوشت.